

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów w odniesieniu do wprowadzania do obrotu baterii i akumulatorów przenośnych zawierających kadm przeznaczonych do użytku w elektronarzędziach bezprzewodowych

COM(2012) 136 final – 2012/0066 (COD)

(2012/C 229/27)

Sprawozdawca generalny: **Josef ZBOŘIL**

Dnia 16 kwietnia 2012 r. Rada, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów w odniesieniu do wprowadzania do obrotu baterii i akumulatorów przenośnych zawierających kadm przeznaczonych do użytku w elektronarzędziach bezprzewodowych

COM(2012) 136 final – 2012/0066 (COD).

Dnia 24 kwietnia 2012 r. Prezydium Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego powierzyło przygotowanie opinii w tej sprawie Sekcji Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego.

Mając na względzie pilny charakter prac, na 481. sesji plenarnej w dniach 23–24 maja 2012 r. (posiedzenie z 24 maja) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyznaczył Josefa ZBOŘILA na sprawozdawcę generalnego oraz stosunkiem głosów 121 do 6 – 5 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES przyjmuje do wiadomości wnioski dotyczące dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów w odniesieniu do wprowadzania do obrotu baterii i akumulatorów przenośnych zawierających kadm przeznaczonych do użytku w elektronarzędziach bezprzewodowych (COM(2012) 136 final z 26 marca 2012 r.) oraz towarzyszącą mu ocenę skutków (SWD(2012) 66 final).

1.2 Komitet nie uważa, by ocena skutków dostarczała dostatecznie przekonujących danych, w oparciu o które Komisja może wysunąć wnioski w sprawie baterii niklowo-kadmowych. Komitet zauważa, że baterie wodorkowo-niklowe nie zaczną być wykorzystywane w elektronarzędziach do 2015 r., wobec czego nie są wiarygodną alternatywną technologią produkcji baterii. Tak więc tylko jedna technologia – baterie litowo-jonowe – będzie dostępna w chwili zniesienia wyłączenia dotyczącego baterii niklowo-kadmowych, co stanowi potencjalne ryzyko handlowe dla przemysłu wytwarzającego elektronarzędzia.

1.3 Komitet zaleca przyjęcie ww. wniosku dotyczącego dyrektywy, przy czym ostateczną datą zaprzestania wprowadzania do obrotu baterii, które zawierają więcej niż 0,002 % wagowo kadmu, powinien być 31 grudnia 2018 r. oraz zaleca wprowadzenie przepisów dopuszczających sprzedaż zapasowych zestawów baterii niklowo-kadmowych na rynku w ciągu kolejnych pięciu lat. Po tym terminie będzie można wprowadzać do obrotu jedynie te urządzenia z bateriami zawierającymi kadm, które są przeznaczone do systemów awaryjnych i alarmowych oraz specjalnego sprzętu medycznego.

1.4 Komitet przyjmuje z zadowoleniem zastosowanie zasady proporcjonalności w tym bardzo specyficznym procesie decyzyjnym i popiera propozycje Komisji. Zaleca zatem Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przyjęcie wniosku dotyczącego dyrektywy COM(2012) 136 final z poprawką zaproponowaną w pkt 1.3.

1.5 Komitet zaleca w związku z tym także udzielenie Komisji uprawnień wykonawczych zgodnie z ideą i zakresem przedstawionymi we wniosku dotyczącym dyrektywy. Przyznanie tych uprawnień zgodnie z wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady COM(2012) 136 final musi pozwolić zapewnić przejrzystość procesów oraz pełną odpowiedzialność podmiotów za realizację uprawnień wykonawczych Komisji oraz wymaga, by organy robocze działały w sposób przejrzysty i były za swe decyzje odpowiedzialne.

2. Wniosek Komisji – opis problemu

2.1 Dyrektywa 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG zakazuje wprowadzania do obrotu baterii i akumulatorów przenośnych, w tym wmontowanych do urządzeń, które zawierają więcej niż 0,002 % wagowo kadmu. Baterie i akumulatory przenośne przeznaczone do użytku w elektronarzędziach bezprzewodowych zostały jednak wyłączone z tego zakazu.

2.2 Komisja przedłożyła wniosek, ponieważ zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy w sprawie baterii ma obowiązek dokonania

przeglądu wyłączenia spod zakazu stosowania kadmu w bateriach i akumulatorach przenośnych przeznaczonych do użytku w elektronarzędziach bezprzewodowych (art. 4 ust. 3 lit. c)) i przedłożenia sprawozdania wraz z, jeżeli uzna to za właściwe, odpowiednimi wnioskami mającymi na względzie zakaz stosowania kadmu w bateriach i akumulatorach.

2.3 Sprawozdanie Komisji zostało przedłożone Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w grudniu 2010 r. Stwierdzono w nim, że w owym czasie przedstawienie wniosków dotyczących wyłączenia spod zakazu stosowania kadmu w bateriach i akumulatorach przenośnych przeznaczonych do użytku w elektronarzędziach bezprzewodowych nie było właściwe, ponieważ nie były dostępne wszystkie informacje techniczne (zwłaszcza na temat kosztów i korzyści dotyczących kadmu i jego zamienników) na potrzeby uzasadnienia takiej decyzji.

2.4 Niektóre z zainteresowanych stron opowiedziały się za wycofaniem wyłączenia spod zakazu stosowania baterii niklowo-kadmowych w bezprzewodowych elektronarzędziach, ponieważ uznały koszty gospodarcze za minimalne, a korzyści dla środowiska za znaczne w perspektywie długoterminowej. Inne opowiedziały się przeciwko wycofaniu wyłączenia spod zakazu i podkreśliły fakt, że dostępne dane na temat gospodarczych, środowiskowych i społecznych skutków nie uzasadniają wycofania.

2.5 W ujęciu ogólnym konsultacje z zainteresowanymi stronami potwierdziły konieczność dokonania porównawczej oceny cyklu życia, aby możliwe było rzetelne przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści. Ocena cyklu życia nie prowadziła do jednoznacznych wniosków dotyczących względnych plusów lub minusów stosowania obecnie dostępnych rozwiązań, jeśli chodzi o skład chemiczny baterii. W przygotowanej przez Komisję ocenie skutków stwierdza się, że w porównaniu ze scenariuszem odniesienia inne warianty polityczne odnoszące się do wycofania wyłączenia spod zakazu (natychmiastowe wycofanie lub wycofanie w 2016 r.) doprowadziłyby do zmniejszenia ogólnego wpływu na środowisko, zarówno pod kątem unikania uwalniania kadmu do środowiska, jak i pod kątem łącznego wpływu na środowisko w oparciu o sześć wskaźników środowiskowych.

2.6 Komisja przekonuje, że w przypadku późniejszego wycofania wyłączenia spod zakazu (w 2016 r.), korzyści dla środowiska naturalnego byłyby nieco mniejsze, niż w przypadku natychmiastowego wycofania, jednak koszty z tym związane byłyby w tym przypadku znacznie niższe. Niektóre podmioty zajmujące się recyklingiem oraz producenci elektronarzędzi bezprzewodowych przedstawili szacunkowe koszty dla obu wariantów politycznych dotyczących wycofania wyłączenia spod zakazu (w przedziale 40–60 mln EUR w przypadku natychmiastowego wycofania i 33 mln EUR w przypadku wycofania do 2016 r.). Wydaje się jednak wątpliwe, czy wszystkie te koszty powinny być zaliczone do przypadków wycofania wyłączenia, biorąc pod uwagę fakt, że zgodnie ze scenariuszem odniesienia ilości baterii kadmowych stosowanych w elektronarzędziach bezprzewodowych zmniejszą się o 50 % w latach 2013–2025.

2.7 Komisja twierdzi, że w latach 2013–2025 elektronarzędzia bezprzewodowe z alternatywnym składem chemicznym baterii będą kosztowały, w zależności od wybranego alternatywnego składu chemicznego baterii (wodorkowo-niklowe lub litowo-jonowe), odpowiednio o 0,8 EUR i 2,1 EUR więcej,

w przypadku natychmiastowego wycofania wyłączenia i odpowiednio o 0,4 EUR i 0,9 EUR więcej w przypadku wycofania wyłączenia w 2016 r. Dane te nie są prawidłowe. Różnice w kosztach są znacznie wyższe.

2.8 Społeczne skutki i obciążenia administracyjne są ograniczone w przypadku wszystkich rozpatrywanych wariantów polityki i nie powinny powodować problemów ze zgodnością z przepisami.

2.9 W ocenie skutków stwierdza się, że w przypadku wycofania wyłączenia w 2016 r. korzyści dla środowiska naturalnego byłyby nieco mniejsze niż w przypadku natychmiastowego wycofania wyłączenia, jednak koszty z tym związane byłyby znacznie niższe w porównaniu z natychmiastowym wycofaniem. W związku z tym, że wycofanie wyłączenia w 2016 r. miałyby niemalże taki sam poziom skuteczności jak natychmiastowe wycofanie, a przy tym większą efektywność, preferowany jest ten wariant. Obecne wyłączenie dotyczące tych zastosowań powinno nadal obowiązywać do dnia 31 grudnia 2015 r. w celu umożliwienia przemysłowi dalszego dostosowania odpowiednich technologii.

3. Uwagi ogólne i szczegółowe

3.1 Na podstawie analizy obejmującej szereg czynników, sektorów i faktów Komisja doszła do przekonania, że należy utrzymać produkcję baterii, które zawierają więcej niż 0,002 % wagowo kadmu, przeznaczonych do użytku w elektronarzędziach bezprzewodowych oraz obrót nimi do końca roku 2015.

3.2 Przeprowadzona analiza pokazuje, że jest to rozwiązanie, które nie pogorszy w odczuwalny sposób stanu środowiska ani nie zagrozi zdrowiu społeczeństwa. Szkoda, że Komisja w swym wniosku nie wspomina o ukierunkowanej ocenie ryzyka przeprowadzonej przez UE w odniesieniu do kadmu oraz o wynikającej z niej strategii zmniejszania ryzyka, które wskazują na to, że nie potrzeba dodatkowych środków w zakresie baterii niklowo-kadmowych w elektronarzędziach.

3.3 Z punktu widzenia ochrony konsumentów oczywiście nadal powinna obowiązywać procedura odpowiedniego oznaczania urządzeń z bateriami zawierającymi kadm całkowicie zgodna z obowiązującymi przepisami prawnymi. To samo dotyczy ochrony pracowników zatrudnionych przy produkcji baterii oraz właściwych przepisów prawa pracy. Ponadto utrzymana zostanie produkcja baterii zawierających kadm dla specjalnego sprzętu medycznego oraz awaryjnych systemów elektrycznych. Zgodnie z oceną skutków pozwoli to stawić czoła ryzyku nieodłącznie związanemu z przesunięciem wprowadzenia zakazu stosowania akumulatorów zawierających więcej niż 0,002 % wagowo kadmu.

3.4 Komitet w związku zaleca, by zakaz obowiązywał od 31 grudnia 2018 roku.

3.5 Komitet zaleca ponadto udzielenie Komisji uprawnień wykonawczych zgodnie z ideą i zakresem przedstawionymi we wniosku dotyczącym dyrektywy. Przyznanie tych uprawnień zgodnie z wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady COM(2012) 136 final musi pozwolić zapewnić przejrzystość procesów oraz pełną odpowiedzialność podmiotów za realizację uprawnień wykonawczych Komisji.

3.6 Komitet zauważa, że obecnie zestawy baterii stosowane w elektronarzędziach są przede wszystkim importowane z krajów trzecich, choć wiele elektronarzędzi markowych produkuje się w UE. Niemniej jednak jest świadomy zasady, że nie jest pożądane nadmierne zwiększanie wydatków konsumentów na zakup tych urządzeń, w tym elektronarzędzi bezprzewodowych ze wbudowanymi lub przyłączonymi bateriami zawierającymi więcej niż 0,002 % wagowo kadmu.

Bruksela, 24 maja 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON
